



DO-001-001281

Seat No. \_\_\_\_\_

**B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination**

April / May – 2015

**Sociology : Paper - IV**

**(Elective - I)**

**(An Introduction of Indian Social Institutions)**

**Faculty Code : 001**

**Subject Code : 001281**

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) પ્રશ્ન-૧ M.C.Q.ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપો.  
(૨) દરેક પ્રશ્નના જવાબ આપો.

**વિભાગ-૧**

૧ M.C.Q. :

૨૦

- (૧) ખ્રિસ્તી ધર્મનો પવિત્ર ગ્રંથ કયો છે ?  
(A) બાઈબલ (B) કુરાન  
(C) ગુરુગ્રંથ (D) ગીતા
- (૨) હિંદુ ધર્મમાં યજ્ઞોનું મહત્ત્વ શા માટે રહેલું છે ?  
(A) આર્થિક કલ્યાણ (B) માનવ કલ્યાણ  
(C) ધાર્મિક કલ્યાણ (D) સાંસ્કૃતિક કલ્યાણ
- (૩) જૈન ધર્મનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત કયો છે ?  
(A) સેવા (B) પ્રચાર  
(C) અહિંસા (D) હિંસા
- (૪) કર્મવાદ, એકેશ્વરવાદ વગેરે કઈ સંસ્થાની વિચારસરણી છે ?  
(A) જ્ઞાતિ (B) કુટુંબ  
(C) શિક્ષણ (D) ધર્મ
- (૫) ગારો માતૃસત્તાક કુટુંબને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?  
(A) મેયોંગ (B) ઈંગ  
(C) તરવાડ (D) ઈલોમ

- (૬) ખાસી કુટુંબની સૌથી નાની પુત્રીને શું કહે છે ?
- (A) નોકના  
(B) કાખડુ  
(C) ઈલોમ  
(D) કર્ણવાન
- (૭) ભારતમાં કેવા પ્રકારના કુટુંબનું પ્રચલન વધુ જોવા મળે છે ?
- (A) માતૃસત્તાક કુટુંબ  
(B) વિભક્ત કુટુંબ  
(C) સંયુક્ત કુટુંબ  
(D) ભગ્ન કુટુંબ
- (૮) સ-પ્રવર એટલે શું ?
- (A) ગોત્ર  
(B) કુટુંબ  
(C) પિંડદાન  
(D) સમાન ઋષિ પૂર્વજ
- (૯) હિંદુ લગ્નનો બીજો ઉદ્દેશ કયો છે ?
- (A) પ્રજા  
(B) ધર્મ  
(C) રતિ  
(D) સમાજ
- (૧૦) છૂટાછેડાથી કોના ભરણપોષણ અને રક્ષણનો પ્રશ્ન ઊભો થાય છે ?
- (A) પતિ-પત્ની  
(B) માતા-સંતાનો  
(C) પિતા-સંતાનો  
(D) માતા-પિતા
- (૧૧) કયા ક્ષેત્રમાંથી લગ્ન થઈ શકે તે નક્કી કરતા નિયમને શું કહેવાય ?
- (A) જ્ઞાતિધારો  
(B) લગ્નધારો  
(C) અંતર્લગ્ન  
(D) બહિર્લગ્ન
- (૧૨) હિંદુ સમાજમાં લગ્ન સંસ્કાર શા માટે અનિવાર્ય ગણવામાં આવે છે ?
- (A) શિક્ષણ માટે  
(B) સંસ્કૃતિ માટે  
(C) વ્યવસાય માટે  
(D) દેહશુદ્ધિ માટે
- (૧૩) લગ્ન સમયે થતી લેવડ-દેવડને શું કહે છે ?
- (A) દહેજ  
(B) પહેરામણી  
(C) કરિયાવર  
(D) ઉપરના બધા જ

- (૧૪) ભારતીય સમાજમાં કયા સ્વરૂપના લગ્નનું પ્રાધાન્ય છે ?
- (A) સ્વપસંદગી લગ્ન (B) બાળલગ્ન  
(C) યોજિત લગ્ન (D) આંતરજાતીય લગ્ન
- (૧૫) વર્ણ વ્યવસ્થામાં શૂદ્રોનું કાર્ય શું હતું ?
- (A) રક્ષણ (B) પરિશ્રમ  
(C) જ્ઞાન (D) વાણિજ્ય
- (૧૬) હિંદુ માન્યતા પ્રમાણે વેદોના રચયિતા કોણ છે ?
- (A) ઈશ્વર (B) ઋષિઓ  
(C) તત્ત્વજ્ઞાનીઓ (D) લેખક
- (૧૭) જ્ઞાતિનું સભ્યપદ કઈ રીતે મળે છે ?
- (A) સ્વપ્રયત્નથી (B) શિક્ષણ દ્વારા  
(C) કાયદા દ્વારા (D) જન્મ દ્વારા
- (૧૮) સમાજમાં વર્યસ્વ ધરાવતી જ્ઞાતિને શું કહે છે ?
- (A) બંધ જ્ઞાતિ (B) ખુલ્લી જ્ઞાતિ  
(C) પ્રભાવી જ્ઞાતિ (D) તટસ્થ જ્ઞાતિ
- (૧૯) ભારતીય સમાજની કઈ સંસ્થા તેની મુખ્ય ખાસિયત છે ?
- (A) ધર્મ (B) જ્ઞાતિ  
(C) લગ્ન (D) શિક્ષણ
- (૨૦) દરેક સંસ્થાની ઓળખ માટે શું હોય છે ?
- (A) પ્રતીકો (B) સંસ્કૃતિ  
(C) મકાનો (D) રિવાજો

વિભાગ-૨

- ૨ જવાબ આપો : (ગમે તે એક) ૧૦
- (૧) સામાજિક સંસ્થા એટલે શું ? તેનાં કાર્યો સમજાવો.
- (૨) લગ્નનો અર્થ આપી, બહિર્લગ્ન નિયમ સમજાવો.
- ૩ જવાબ આપો : (ગમે તે એક) ૧૦
- (૧) 'ગારો' અને 'ખાસી' માતૃસત્તાક કુટુંબ સમજાવો.
- (૨) 'હિન્દુ લગ્ન પવિત્ર સંસ્કાર છે.' - આ વિધાન સમજાવો.
- ૪ (અ) ટૂંકમાં લખો : (ગમે તે એક) ૮
- (૧) ખ્રિસ્તી ધર્મની માન્યતાઓ
- (૨) નામ્બુંદ્રી ઈલોમ.
- (બ) ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૮
- (૧) હિંદુ લગ્નના ઉદ્દેશો
- (૨) જ્ઞાતિવાદના જવાબદાર પરિબળો.
- ૫ ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) સંયુક્ત કુટુંબના લક્ષણો સમજાવો.
- (૨) સંસ્થાના લક્ષણો સમજાવો.
- (૩) ધર્મના કાર્યો સમજાવો.
- (૪) છૂટાછેડાની અસરો સમજાવો.

## ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Question 1 M.C.Q., give the answers in answer book.  
(2) Give the answers of each questions.

### SECTION - I

- 1 M.C.Q. : 20
- (1) Which is the holy book of Christianity religion ?  
(A) Bible  
(B) Kuran  
(C) Gurugranth  
(D) Geeta
- (2) Why there is an importance of Yagna in Hindu Religion ?  
(A) Economic welfare  
(B) Human welfare  
(C) Religion welfare  
(D) Cultural welfare
- (3) Which is the main principle of Jain religion ?  
(A) Service  
(B) Propaganda  
(C) Non-violent  
(D) Violent
- (4) Karmaism, oneness of god etc. are ideology of which institute ?  
(A) Caste  
(B) Family  
(C) Education  
(D) Religion
- (5) Which name the Garo material family is known ?  
(A) Machong  
(B) Ing  
(C) Tarwad  
(D) Illom
- (6) What known youngest daughter of Khasi family ?  
(A) Nokana  
(B) Kakhaddu  
(C) Illom  
(D) Karnawan

- (7) Which types of family in India are the more ?  
(A) Maternal family  
(B) Nuclear family  
(C) Joint family  
(D) Broken family
- (8) What is Sa-pravar ?  
(A) Gotra  
(B) Family  
(C) Pinddan  
(D) Common Rishi ancestors
- (9) What is the second aims of Hindu marriage ?  
(A) Citizens  
(B) Religion  
(C) Sex  
(D) Society
- (10) Which livelihood and protection problem create of divorce ?  
(A) Husband-Wife  
(B) Mother-Children  
(C) Father-Children  
(D) Mother-Father
- (11) What is law of select the marriage field ?  
(A) Caste act  
(B) Marriage act  
(C) Endogamy  
(D) Exogamy
- (12) Why marriage sacrament compulsory in Hindu society ?  
(A) For education  
(B) For culture  
(C) For occupation  
(D) For physical cleanliness
- (13) What is the exchange at the time of marriage called ?  
(A) Dowry  
(B) Paheramani  
(C) Kariyavar  
(D) All
- (14) Which marriage forms is supremacy in Indian Society ?  
(A) Self selection marriage  
(B) Child marriage  
(C) Arrange marriage  
(D) Inter-caste marriage

- (15) What is the function of Shudra in Varna system ?
- (A) Protection
  - (B) Hard work
  - (C) Knowledge
  - (D) Business
- (16) Who is forms of Vedas according Hindu beliefs ?
- (A) God
  - (B) Sages
  - (C) Philosophers
  - (D) Authors
- (17) How decided is membership of caste ?
- (A) Through self try
  - (B) Through education
  - (C) Through law
  - (D) Through birth
- (18) What is the dominating caste in society called ?
- (A) Closed caste
  - (B) Opened caste
  - (C) Dominate caste
  - (D) Neutral caste
- (19) Which is the main characteristics to Indian society ?
- (A) Religion
  - (B) Caste
  - (C) Marriage
  - (D) Education
- (20) What identity for every institution ?
- (A) Symbols
  - (B) Culture
  - (C) Buildings
  - (D) Customs

SECTION - II

- 2 Give the answer : (any one) 10
- (1) What is social institution ? Explain its functions.
  - (2) Give the meaning of marriage. Explain the exogamy law.
- 3 Give the answer : (any one) 10
- (1) Explain the 'garo' and 'khasi' maternal family.
  - (2) Explain this statement – 'Hindu marriage is a holy sacrament'.
- 4 (a) Write short note : (any one) 8
- (1) Beliefs of Christian religion
  - (2) Nambundri Illom.
- (b) Write short note : (any one) 8
- (1) Aims of Hindu marriage
  - (2) Responsible factors of castism.
- 5 Write the answers in short : (any two) 14
- (1) Explain the characteristics of joint family.
  - (2) Explain the characteristics of institution.
  - (3) Explain the functions of religion.
  - (4) Explain the effects of divorce.
-